

Maandag 8 april 2024

Om half twaalf staan we klaar om te vertrekken. Laura, kleindochter van Henny, brengt ons naar Schiphol. Alles gaat voorspoedig en na inchecken en veiligheidscontrole zijn we klaar om in te stappen. De vlucht naar Doha gaat ook goed en om 23.30 h. landen we in Doha. Het is even zoeken om het hotel te vinden om even te rusten, voordat we morgenochtend doorvliegen naar Lusaka. Maar dat lukt ook weer. We moeten nog wel even een trein nemen op het vliegveld om naar het Onyx hotel te komen. We krijgen een prachtige kamer met een groot beeldscherm waar we de vluchten op kunnen zien.

Dinsdag 9 april 2024

Slapen doen we niet veel, want om 6.15 h. moeten we alweer uit de kamer zijn om naar de gate te gaan waar ons vliegtuig naar Lusaka vertrekt. Ook deze vlucht gaat voorspoedig. We hebben een stoel bij het raam gekozen en kunnen mooie foto's maken bij het opstijgen en landen. Alleen zat ik naast een gezette mevrouw en moesten haar storen als we er even uit willen. Volgende keer maar niet meer bij een raam een stoel boeken. We komen in Lusaka aan op een nieuw vliegveld. Dat maakt dat de afhandeling toch wat vlotter gaat en we al gauw buiten zijn, waar pastor Bhuna en onze chauffeur ons staan op te wachten. Een hartelijke begroeting volgt. Onze bagage wordt op het dak van auto stevig vastgebonden en we kunnen gaan rijden. Dat zal dan ongeveer 14.30 h. zijn. Door de stad gaat het vrij vlot, maar op de uitvalsweg gaat het minder. Bij Makeni doen we nog wat aanvullende boodschappen. Het gaat niet snel verder, vooral de zandweg (22 km) gaat erg langzaam en hobbelig. Uiteindelijk bereiken we om 20.30 h. de Missie. Hier wachten diverse medewerkers ons op en onze bagage wordt in ons huisje gebracht. Zuster Lafter heeft nog eten voor ons gemaakt, rijst, kool, saus en stukken kip. Veel te veel en de rest vriezen we maar in.

Om 22.00 h. gaat ineens het licht uit. Alles donker, maar we zien in het ziekenhuis wel licht branden. Zoeken naar een zaklantaarn in huis is een puzzeltocht met een blinddoek voor. Toch gevonden. Later bedenken we ons dat er gesproken is over een geplande elektriciteitsstop van elke dag 8 uur. Er is te weinig water in de Kariba lake om de generatoren continue te laten draaien. In ons huisje hebben we een apart systeem wat op het net van de zonnepanelen zit en ja hoor de lamp op dit systeem gaat branden. Weer opgelost.

Moe van al het reizen gaan we om 23.00 h. naar bed.

Woensdag 10 april

De eerste dag op de Missie. Om 7.00 h. al bij de morgenwijding. Er is een groep van 21 studenten van de opleiding verpleegkunde en zij lopen twee weken stage op de Missie. Twee ervan hebben

de leiding en doen gebed, meditatie. Op werkdagen wordt er 's morgens gezamenlijk begonnen. Daarna stellen wij ons voor. De studenten zijn gehuisvest in het hostel en in de pre school. De pre school is uitgeweken naar de kerk.

Vanmorgen veel te regelen voor Wifi. Eindelijk lukt het Piston dit te regelen. Dat geeft een hoop mogelijkheden om de contacten buiten de Missie te onderhouden.

We horen dat om 14.00 h. de spanning er weer afgaat voor acht uur. We kunnen dan niet elektrisch koken en Henny gaat alvast warm eten maken, zodat we tussen de middag warm eten.

Na onze siësta doen we een grote ronde en ontmoeten veel mensen onderweg. Bij de Missie medewerkers zijn behoorlijk wat mutaties. Het wordt dus veel kennismaken. De meesten hebben gelukkig al veel over ons gehoord. Bij het weeshuis worden we overrompeld door de weesjes. Ze voelen aan Henny's armen of ze wel echt is. De kinderen zien er goed uit en hebben schone kleding en schoenen aan. Een deel van het weeshuis is gerenoveerd en er zijn tegelvloeren. Op het dak zijn zonnepanelen en een zonneboiler voor warm water. Al met al zijn de voorzieningen sterk verbeterd. We maken ook nog een rondje door de compound, waar de general workers wonen.

Verder is er weer een eieren productie die verkocht kan worden. Voor de rest is er niet veel te koop. Op het marktje buiten de poort zijn er alleen wat tomaten en rape, een soort koolbladeren.

De eerste dag zit erop van kennismaken en rondkijken hoe alles erbij staat.

Febby Phiri, de manager van de Missie, is nog steeds in Lusaka. Ze hoopt deze week naar de Missie te komen. Dat is wel nodig omdat we met haar ons programma voor deze weken door moeten spreken.

Donderdag 11 april

Vanmorgen weer vroeg op om de morgenwijing mee te maken, deze keer ook weer verzorgd door de studenten. Het is voor ons moeilijk te verstaan, soms wordt er te zacht gesproken.

Daarna ontbijten en we kunnen weer aan de slag. Vandaag is het een outreach dag. Dat betekent dat een medische groep het veld ingaat om op locatie medisch spreekuur te verzorgen. Ze hoeven dan geen lange afstand naar de Missie af te leggen. Vandaag gaan ze met twee auto's volgeladen met o.a. een deel van de studenten. Zij moeten dit als ervaring meenemen in hun studie.

Vanmorgen overleg met pastor Bhuna over ons werkprogramma om erachter te komen met wie we in overleg gaan om bepaalde actiepunten door te nemen. Halverwege wordt hij wegegroepen omdat er bezoek is van een school waar de studenten vandaan komen.

Na de middag overleg met Lafter, lid management team. We laten haar alle spullen zien die we hebben meegenomen om op de Missie te gebruiken of weg te geven. Een deel zal in het weeshuis worden gebruikt. Vooral warme kleding is welkom, omdat we hier de “koude” periode ingaan. Nou ja koud, als het hier 15 graden is, komen hier de warme jassen, handschoenen en mutsen tevoorschijn. Zelf loop ik nog in een korte broek en T shirt. Een ander deel wordt uitgedeeld als cadeautje aan vrouwen die hier bevallen. Daarmee wordt het risico verminderd dat er iets fout gaat in hun hutje in het veld.

Na de middag hebben we onweersbuien. Gisternacht ook al regenbuien. De mensen zijn blij met regen. De afgelopen periode heeft het veel te weinig geregend, waardoor de oogst van mais uitermate slecht is. Hierdoor wordt er een tekort aan voedsel verwacht, waar iedereen op de Missie zorgen overheeft.

Aan het einde van de middag lopen we nog een klein stukje. Door de regen is het zo hier en daar wel wat slipperig.

Vrijdag 12 april 2024

Vanmorgen een afspraak met Avice, de onderhoudsman op de Missie. We maken een rondgang

over het hele terrein om me bij te praten over alle ontwikkelingen sinds ons vorige bezoek van water en elektriciteit. Ik ben wel onder de indruk over hoe op dit gebied er heel wat veranderd is. Het watersysteem heeft drie nieuwe tanks op statieven gekregen, elk 5000 liter per tank. De oude tanks waren lek en gaven daardoor veel waterverlies. Ook zijn er op een aantal plekken buizen vernieuwd omdat ze lek waren. Verder zijn er op vier plaatsen zonneboilers opgesteld. Hierdoor is er continue warm water in het ziekenhuis en weeshuis, een grote verbetering. Er kan o.a. warm

worden gedoucht. In het hostel zijn elektrische boilers geïnstalleerd voor tap- en douchewater. Een ander onderdeel is de installatie van zonnepanelen op het dak van de verlosafdeling. De installatie is voorzien van accubatterijen voor opslag van elektriciteit. In het hele ziekenhuis is er nu 24 uur licht in alle ruimten, onafhankelijk van het openbare net. Ook een aantal bijgebouwen heeft een aansluiting, zo ook ons gastenhuis met een lichtpunt en twee dubbele stopcontacten in de kamer. Echt heel functioneel allemaal.

Ondertussen zien we dat bij de moeder-kind afdeling een soort consultatiebureau activiteit bezig is. Allemaal moeders met een baby zijn daar om hun kind te laten inenten, wegen en er wordt gekeken of alles in orde is. Ook vrouwen die in verwachting zijn komen daar om zich te laten controleren. Heel druk allemaal. Een grote groep van de studenten helpen daar mee. Als ze zien dat Henny foto's maakt, willen ze ook met ons op de foto. Het wordt een vrolijke boel, met allemaal jonge meiden om ons heen.

Na de middag een rondgang met Chulu, onze laborant. We inventariseren alle PC's en netwerken in het ziekenhuis. Op dit gebied is ook veel ontwikkeling. Patiënten en behandelingen worden nu direct digitaal vastgelegd. Hiervoor had iedereen een schriftje waar alles in werd opgeschreven. Daar zijn we dus ook gelukkig vanaf. We proberen om binnenkort een netwerk van Starlink te installeren, waardoor er sterker net op de Missie zal komen, waarop tegen betaling ook het personeel mee kan doen. Nu werken ze ook allemaal via een prepaid systeem. Ook gaan we nog even langs een vleugel van het weeshuis, wat gerenoveerd moet worden. Chulu geeft uitleg wat de plannen zijn waarmee in de prijsopgave gerekend is. Het lijkt me een goed plan.

Henny en ik maken in de late namiddag nog een korte wandeling richting de basisschool in Mbaya. Ook daar zie ik veranderingen in de gebouwen. De school is ruim bevolkt met leerlingen. Volgens de vrouw van Bhuna zitten er meer dan 1000 leerlingen. Zij geeft les in grade 3 (groep 5 bij ons) en heeft 96 kinderen in de klas. We vragen ons af wat de kwaliteit van onderwijs is met zoveel leerlingen per klas.

De elektriciteit is sinds 14.00 h. afwezig, dus we moeten improviseren met koken op een camping gaz brandertje, maar dat lukt goed sperzieboontjes, aardappelen en een vers worstje.

Zaterdag 13 april 2024

Vandaag is er een autotrip naar Mazabuka, de eerste stad vanaf de Missie. We willen ons voorraad eten weer op peil brengen en ook geld trekken. Het is een rit van ca. 42 km, eerst 22 km over de dirt road. Op sommige plekken moet je door diepe modderplassen. Er gaan ook twee studenten mee om eten te kopen voor de komende week. Pastor Bhuna gaat mee voor bankzaken. In Mazabuka doen we boodschappen bij Shoprite. Als we net met onze kar voor de kassa staan, valt het licht uit. Alles in het donker en we wachten even. Dan moeten we boodschappenkar laten staan en naar buiten gaan. We wachten een poosje, maar de deuren blijven voorlopig dicht. Dan maar naar een andere supermarkt en weer een kar vullen. Gelukkig gaat het hier goed en mogen we afrekenen. Wat een gedoe! De anderen zijn inmiddels ook klaar en om half drie zijn we weer op de Missie.

Daar krijg ik een bericht dat er op de Kleine Duiker brand is. De hele Wagenschuur is afgebrand. Even veel Whatsapp verkeer met belanghebbenden. Poe, balen.

Zondag 14 april 2024

Vanmorgen mochten we uitslapen. Om 10.00 h. begint de kerk hier. Maar eerst moet de kerk worden schoongemaakt en komen de leiding vooraf nog bij elkaar. Het is een hele happening die wel 2,5 uur duurt. Veel zingen en bidden, Bijbelstudie en een preek. Na afloop naar buiten en iedereen een hand geven in een lange rij. Na afloop wel zin een bakkie oploskoffie. Gisteren hebben we heuse taart meegenomen uit Mazabuka.

Vanmiddag even rustig aan gedaan, maar later een mooie wandeling in de omgeving gemaakt. Het ziet er super groen uit. Door de paar regenbuien in de afgelopen week knapt alles op. Alleen jammer voor de voedselvoorziening dat de mais helemaal verdroogd is, zonder dat er maiskolf aanzit. Dat zal nogal wat gevolgen hebben. Als we langs een groepje huisjes komen, wordt er overal naar ons gezwaaid. Soms komen kinderen aanhollen om ons "How are you" toe te roepen.

Mensen zijn zo vriendelijk en er kan al gauw een lachje vanaf. In een laagte is een soort dam gemaakt, zodat er water vastgehouden kan worden. Dit is nodig voor het vee om te drinken. We komen in de tijd dat het vee weer los gaat lopen, onder leiding van een jongen die op hen let. In het groeiseizoen kan dat niet, want dan gaan ze maisvelden in en vernielen daar de boel. Als we bijna op de Missie zijn, komen er bij de winkeltjes steeds mensen naar ons toe om ons te begroeten. Ze kennen ons dus nog na vier jaar.

De elektriciteit is om 14.00 h. weer verdwenen, maar om 17.00 h. is het er weer en we kunnen eten klaar maken. We luisteren nog naar een dienst in de Ichthuskerk Alblasserdam.